

[Axel Kristensen.]

Jeg vil gerne til Slut slaa fast, at Arbejdsfordelingsloven i højeste Grad er en ekstraordinær Lov baade i sin Form og i sine Virkninger, at de Forhold, der fremkaldte den, ikke eksisterer mere, at Loven er ganske overordentlig vanskelig at haandtere og i mange Tilfælde skaber urimelige Forhold, at der ikke er nogen ekstraordinær Arbejdsløshed, men tværtimod mange Steder alvorlig Mangel paa Arbejdskraft, baade inden for Industri, Haandværk, Handel og Landbrug, og at den Omlægning og Nyskabelse, som skal ske inden for Produktionen, kræver, at Arbejdskræfter flyttes fra tidligere Arbejdspladser til andre.

Danmark er fattigt og bliver kun velstaaende igen gennem mere og bedre Arbejde. Levofoden for den arbejdende Befolkning hæves kun gennem Produktion, ikke gennem Understøttelser. Den Arbejdsløshedslovgivning, vi har nu, er for de arbejdsløse økonomisk set bedre end nogen, vi tidligere har haft, og behøver derfor ikke noget særligt Supplement i en Periode, hvor Arbejdsløsheden er lav. Arbejderbefolkningen, der bærer sin væsentlige Del af de økonomiske Byrder her i Landet, er ganske lige saa interesseret som enhver anden i ikke at faa Understøttelse, men i at faa et sundt Erhvervsliv, saaledes at den ved ærligt Arbejde kan tjene til sit Underhold.

Jeg ved ikke, om der vil blive stillet Krav om Udvalg, men formodentlig kommer Lovforslaget i Udvalg, og jeg vil da haabe, at man maa kunne lade alt det agitatoriske, som naturligt ligger i denne Sag, ude af Betragtning. Det er ganske naturligt, at naar Arbejderklassen gennem en Lov i 4—5 Aar har haft visse Fordele, ganske særlig paa Grund af de ekstraordinære Forhold, og denne Lov derefter falder væk, vil den føle det, som om der bliver taget noget væsentligt fra den. Det er derfor ingen Sag at skabe Agitation paa dette Omraade, men jeg haaber, at man i Udvalget vil behandle denne Sag rent sagligt, saaledes at man faar den Løsning, der for dansk Erhvervsliv og dermed ogsaa for Arbejderne er den gunstigste.

Boeck-Hansen: Da mit Partis Ordfører i dette Spørgsmaal er optaget af andet Rigsdagsarbejde, vil jeg gerne sige et Par Ord om denne Sag.

Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen tager fejl, naar han ligesom vil antyde, at Arbejdsgiverne havde ønsket, at denne Lov skulde ophæves. Det er jo ikke Arbejdsgiverne, der har ønsket det; det maa først og fremmest være

Socialdemokraterne, der har ønsket det, eftersom de i sin Tid har foreslaaet, at Loven skulde udløbe til 1. April. Naar Loven skal udløbe til 1. April, har det altsaa ikke været Meningen, at den skulde være af permanent Karakter. Man kunde naturligvis saa forlænge den, hvis man fandt, at den skulde forlænges, men det mener Regeringen altsaa ikke, den skal. Vi er ganske enige med Regeringen heri, og jeg tror, Arbejdsgiverne vil græde tørre Taarer, hvis den ikke bliver forlænget, men i og for sig synes jeg, man skal holde dem ganske udenfor, for de har ikke noget med den Sag at gøre som saadan.

Dengang Arbejdsfordelingsloven blev gennemført, fandt jeg, at den var paa sin Plads. Det var en rigtig god Lov, og den virkede godt. Den havde den Fejl dengang, at Lønmodtagerne blev paalagt en Særskat. Men det blev jo senere ændret. Det var maaske baade godt og ondt, for saa længe Lønmodtagerne selv skulde betale derfor, var der alligevel én vis Kontrol, saaledes at Loven ikke blev misbrugt — man kunde da i hvert Fald tro, at det var Tilfældet. Men man tog, som sagt, Bestemmelsen ud af Loven, og det var vel nok rigtigt. Jeg synes, Loven virkede godt, saa længe vi havde en fremmed Magt, der holdt Landet besat, og som i høj Grad ønskede at anvende dansk Arbejdskraft — dels fordi Arbejderne derved kunde faa Lov til at blive paa deres Arbejdssted uden at miste alt for meget i Indtægt, og dels fordi Arbejdsgiverne selvfølgelig ogsaa satte Pris paa at kunne holde Arbejderne samlede om sig. Det var altsaa en god Lov.

Men saa skete der jo det, at man ved en Lovanordning satte Hjælpen op, saaledes at den blev $\frac{4}{5}$ af Lønningerne. Det var maaske berettiget netop paa det Tidspunkt, men Forskellen mellem Lønning og Erstatning for mistet Arbejde blev for lille, saaledes at det var svært for Arbejderne at forstaa, at der egentlig var nogen rigtig Fordel ved at gaa paa Arbejde. Forskellen var jo kun $\frac{1}{5}$ af Lønnen, saa Fordelen var ikke saa lige til at faa Øje paa. Navnlig tror jeg, at Kvinderne slet ikke kunde forstaa, de havde nogen Fordel af at gaa paa Arbejde, naar man kunde faa $\frac{4}{5}$ i Erstatning for ikke at gøre det, for de havde jo deres Hjem at passe, det kunde blive passet saa meget bedre, og derved skete der virkelig Misbrug. Man kunde godt forstaa, at saadant Misbrug kunde snige sig ind, man kunde bare ikke have det. Jeg har staaet over for Tilfælde, hvor Folk for at gaa ind i et nyt Arbejdeligefrem krævede, at der skulde være en